

države razvijalo in napredovalo v tej smeri, da bo enakopravnost vseh državljanov zajamčena ter da bode država potom notranjega sporazuma postala domovina zadovoljnih Hrvatov, Slovencev in Srbov.

Slovenci na Koroškem.

Obhajajoč desetletnico naše države, se z boleščjo v srcih spominjamo tistih naših bratov, ki so ostali izven mej naše države. Naša bol je tem večja, ker se je njihovo stanje poslabšalo od leta do leta ter se pogoršava od dneva do dneva. Naši bratje na Koroškem so brezpravni v javnosti, v uradu, žalibog že tudi v cerkvi, o sobito pa v šoli. Slovenci na Koroškem nimajo ni ene resnično slovenske šole. Nemški manjšinski politiki v naši državi odvrtaajo svoje oči od tega veleresnega dejstva, pokazujejo pa s prstom na razmere Nemcev v naši državi ter v inozemstvu, zlasti še v Nemčiji širijo govornice o zatiranju Nemcev v naši državi. Mi moramo ugotoviti činjenico, da narodnost Nemcev v naši državi ni ogrožena, marveč z zakonskimi določbami in napravami zaščitena. Kar pa presega preko teh mej, ni obramba nemške narodnosti nemških državljanov, —

marveč širjenje nemške narodne ideje med ljudmi, ki niso nemške narodnosti. V tem oziru pa je ter ostane naše geslo: Kulturne in politične nemškutarije ne bomo dopustili.

Slovenci v Italiji.

Usoda naših bratov v Italiji je tako črna, da bi najrnejša barva bila še preslaba za resničen in pravičen oris o njej. Nasilni italijanski fašizem jih je oropal vseh slovenskih šol, vseh političnih slovenskih časnikov do zadnjega — »Goriške Straže« — ki je bil pred nekaj dnevi zatrt, vseh prosvetnih društev in vseh prosvetnih sredstev. Italijanski fašizem je slovensko narodnost obsodil v grob. Mi pa zaupamo v svoje brate in sestre v Italiji, da bodo slovensko narodnost rešili smrti s tem, da skrbno čuvajo in gojijo slovensko narodnost v svojih srcih, do katerih ne sega premoč italijanskega fašizma, da jo čuvajo v razgovoru okoli domačega ognjišča, zlasti pa da skrbno ohranjeno izročijo svojim otrokom. Ne obupajte, mili naši bratje in sestre! Zaupajte! Od goriškega slavčka, slovenskega pesnika Simon Gregorčiča gledano zlato solnce bo zasijalo tudi Vam!

vrstah in oblastni skupščini. Bojkot je torej to, če reče general Pribičević: Na levo!, pa se vsi njegove obrnejo na desno!»

V NAŠI DRŽAVI.

Praznik ujedinjenja 1. decembra se je praznoval po vsej državi naj-slovesneje. To slavje je na znotraj in na zunaj zabrisalo one umetno začrtane razpoke v državi, na katere tudi ob tej priliki nista pozabila kazati Maček in Pribičević.

Narodna skupščina je odgojena na nedoločen čas, gotovo pa čez božične praznike, katoliške kakor pravoslavne. Pač pa delajo ta čas posamezni odbori, da pripravijo nove zakonske predloge.

Šolski zakon je sedaj v razpravi. Glede ljudskega šolstva ni v naši državi še nobenega pravega reda. Treba je to stvar urediti. Ministrstvo za prosveto ima več načrtov, ki so jih predložile učiteljske organizacije. Ti načrti predvidevajo, da nimajo šolski odbori ničesar govoriti, ampak le samo plačevati, da verouk učijo učitelji in ne duhovniki. Ko je minister te učiteljske predloge predložil, je poseben odbor, ki ta zakon pripravlja, takoj izjavil, da se s tem načrtom ne strinja in da ga bo izpremenil. Za nas je jasno, da bo naša vlada sprejela tak zakon, ki bo obema glavnima zahtevama ustregel: šolski odbori naj imajo več pravic glede šole in verouk poučuje duhovnik.

Savčič nadaljuje. Njegovo delo je težko in bo še veliko truda, predno bo spraval skup Beograd in Zagreb. Te dni je imel zopet razgovore v Beogradu, kjer je takoj napovedal, da je dolž delo končati in da gre sedaj — v Zagreb. Savčič sedaj nič več ne skriva, da dela z vednostjo Pribičevića, ker je z njim v stalni zvezi potom Pribičevićevega brata.

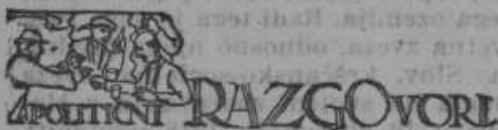
Trumbić hodi po svetu, kjer ima dobre znance, ki mu radi napravijo veselje ter njegove članke o stanju v Jugoslaviji prinašajo. Doma pa pišejo: »Glejte, kaj pišejo o nas Francozi in Angleži!«

Dalmaciji je treba pomagati! V Dalmaciji je zopet lakota. Suša je bila, da Bog pomagaj! Ljudem pa ni mogoče drugače, kakor da dobijo kako državno podporo, a ne v gotovini, pač pa v živilih in s tem, da se jim da prilika zaslužiti.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

Albanski politični umor v Pragi! Pred praško poroto je stal dne 29. novembra t. l. morilec Cena bega, bivšega albanskega poslanika v Beogradu, Bebi. Sredi razprave pa je stopil k njemu neki mlad Albanec in vstrelil nanj. Bebi se je zgrudil mrtev na tla. Nekateri pravijo, da je to le krvno maščevanje, drugi pa, da ga je zato ustrelil, ker so se nekateri balj nje

»Kaj nas je bilo, pa kako smo bili veseli«, tako je načel naš znanec razgovor. Vsak je vedel, da misli na Maribor. Kajti tam je bilo prvega decembra slavje, kakoršnega ta dan ni imel noben drug kraj v Jugoslaviji.

»E, jaz sem bil že jezen, sem se moral na stopnjicah domov peljati! Preveč nas je bilo«, tako se je pritoževal šaljivec, pa se mu je videlo, da je tudi na to pozabil, kar ga je jezilo in da je le bil vesel svojega pota v Maribor.

»To le je bilo najbolj zanimivo«, je nadaljeval znanec. »Kadarkoli in kjerkoli je kdo govoril o desetletnici in o delu za naš narod in narodno državo, vsak je moral imenovati pred vsem naše ljudi. Začeli so od Slomška pa preko borcev v naših vrstah predvojnega političnega in kulturnega polja, kjer je toliko naših, da je bilo nemogoče vse naštet, pa do pokojnega dr. Karla Verstovšeka. Najbolj pa je seveda bil pozdravljen naš voditelj g. dr. Anton Korošec. S to manifestacijo se je pa narod oddolžil tudi vsem tistim, ki so se borili za našo slovensko zemljo in je pozdravljal generala Majstra in njegove borce. Slovenski Štajer pa je istočasno dokazal, kako ljubi svojo državo!«

»Pa smo tudi malo pozabavljali čez njo«, je dejal šaljivec.

»To je tudi potreba reči, če ni kaj v redu. Toda eno moramo pa natančno ločiti: državo in vlado. Država, to smo mi sami, to je slovenski, hrvaški in srbski narod, ki prebiva v mejah SHS. Ta skupna država je naše skupno življenje, skupno gospo-

darstvo in skupna kulturna last. — Naša stranka je veliko delala za to državo in nikdar proti njej. Čisto nekaj drugega pa je, če je naša stranka skozi osem let vršila hud boj zoper tiste, ki so osem let vladali državo, pa slabo vladali. S tem, da je zoper tedanje korupcionistične vlade nastopala, so nas te sicer proglašale za protidržavne, toda naš boj je šel le za tem, da smo strmoglavili krivično in škodljivo upravo države, da smo tudi srbski in hrvaški narod pripravili do spoznanja, da je centralistična uprava mora za Jugoslavijo. Vedeli smo, da mora naše načelo enkrat zmagati, zato smo vztrajali. In tako se je zgodilo, da je zmagalo ravno za desetletnico naše države. Ni čuda, da je ob tej priliki največji naš borec dr. Korošec tudi na čelu naše države!«

»Ti bi pa lahko v Mariboru govoril, tako znaš«, ga je podražil šaljivec.

»No, no«, je odgovarjal znanec. — »Tebi in še marsikomu je treba to povedati, da boš znal ločiti pojem država in državna uprava. Če tudi smo mi danes na vladi, naš boj še vedno gre zoper dosedanjo državno upravo in zdaj se bližamo uspehom svojega boja. Zdaj se stvari sameposebi hitro vršijo. S hitrimi koraki prihaja red v državno upravo, naglo in sigurno se ustvarjajo zakoni, ki urejujejo našo državo na znotraj in na zunaj. Tega dejstva posebno smo se veselili 1. decembra v Mariboru.«

»Jaz pa sem se veselil bojkota«, je dejal šaljivec. »Zdaj saj vem, kaj je bojkot. Bojkot 1. decembra je proglašila opozicija za vse svoje ljudi in svoje organizacije. Na proslavi v Mariboru pa sem videl korakati Sokole in celo Orjuno. Demokrate si videl v